Пролетарі всіх країв єднайте ся!

Освободженє робітників має бути ділом самих робітників!

РОБОЧИЙ НАРОД

ОРГАН УКРАЇНСЬКОЇ СОЦІЯЛ ДЕМОКРАТИЧНОЇ ПАРТІЇ В КАНАДІ.

The Working People
P.O. BOX 3658, WINNIPEG, MAN.

ORGAN of the UKRAINIAN SOCIAL DEMOCRATIC PARTY in CANADA.

РІК X. Ч. 40. СУБОТА, 18 МАЯ, 1918. WINNIPEG, MAN. SATURDAY, MAY 18th, 1918. No. 40. VOL. X.

СКОРОПАДСЬКИЙ, КАЙЗЕРІВ ПІДНІЖОК, "МОНАРХОМ"

СКОРОПАДСЬКИЙ УКР. "МОНАРХОМ".

Він є головним комендантом армії і фльоти, може виповідати війну і заключувати мир, назначувати премієрів, вводити воєнне положенє і виїмкові закони.

ПАРИЖ, 10 мая. — Німецьке правительство всї свої обчисленя на закріпленє звязи з Україною будує тепер на утворенню в занятім ним полудні Росії конституційно-монархістичного устрою. Німецькі дипльомати пробують мати в Київі маленького, послушного їм кайзера. Їх вибір, як відомо, впав на П. Скоропадського, котрий наділений тепер великими повновластями.

Вся державна власть зосере доточена в особі гетьмана. Він потверджує закони, назначує премієр-міністра, руководить заграничною політикою, є головним комендантом над армією і фльотою, виповідає війну, вводить воєнне положенє і виїмкові закони і має право помилувати засуджених судом.

Прикази і рішеня гетьмана стверджують ся предсідателем ради міністрів або одним з міністрів.

Біографія П. Скоропадського.

Павло Петрович Скоропадський — потомок старинної української родини. Його предок був назначений Петром І гетьманом замість перейшовшого на сторону Шведів Мазепи.

П. П. Скоропадський родив ся в 1873 році. В 1893 р. він скінчив пажеський корпус і був офіциром в кавалергардськім полку, через 17 лїт. Він досить заможний чоловік, український поміщик, побільшивший своє майно через женитьбу з дочкою генерала-ад'ютанта Петра Дурново (в 1906 р. він через кілька місяців був московським генерал-губернатором — потім на його місце прийшов адмірал Дубасов).

Скоропадський занимав в столиці блискуче становище, в полку і в части при дворі. В 1905 р. він був назначений флїгель-ад'ютантом, а пізнійше — генералом "свити його величества". Брав участь в японській війні. Кілька місяців до революції був комендантом одного з армейських корпусів.

Політичні погляди Скоропадського були такі, яких звичайно придержувалось старе російське офіцерство. Судячи після його перших маніфестів, Скоропадський, перейшовший довголїтну школу военної дісципліни, намірявся закріпити за собою неожидано припавшу йому монаршу власть послушним виповнюванєм волї свойого нового "повелїтеля", німецького кайзера.

БОЛЬШЕВИКИ ВІДІБРАЛИ ВІД НІМЦІВ РОСТОВ НАД ДОНОМ.

МОСКВА, 15 мая. — Ростов над Доном, найбільше місто в донській козацькій области, зі став відібраний дня 10 мая російськими совітськими війська ми, які вигнали Німців. Німці, котрі тримали Ростов лише один день, відступають.

ЯК ВИГЛЯДАЄ "ГЕТЬМАНОВАНЄ" СКОРОПАДСЬКОГО.

Німецький комендант, ген. Ґренер каже, що про привернене Ради не може бути й мови.

МОСКВА, 13 мая. — Німецький комендант, ґенерал Ґренер,у відповідь на протести ріжних соціялістичних ґруп на Україні, заявив, що про привернене Ради не може бути й мови.

Гетьман Скоропадський признаний німецькими властями і останеть ся (?) на чолї нового правительства України. Ґен. Ґренер заперечує, що переворот зроблено для того, щоби перемінити Україну в монархію.

Арешти осіб, близько стоявших до скиненої Ради, про довжають ся.

До Київа прибули великий князь Димитрій і бувша вдова-цариця Марія Федоровна. — Скоропадський віддав їй царські почести.

Одна з київських ґазет доносить, що бувший великий князь Димитрій Павлович взяв видну активну участь в українськім перевороті.

До Київа приїхала також бувша вдова цариця Марія Федоровна. Гетьман Скоропадський торжественно стрінув її і оказав їй царські почести.

Нинїшний гетьман казав в 1911 р., що сепаратистичний рух на Україні — плід австрійської інтриги.

Цїкаво зазначити, що той же Скоропадський в 1911 р. публично заявив, що сепаратистичний рух на Україні — плоди інтриг австрійського правительства. З того часу Скоропадський і другі консервативні полїтичні дїячі вибрали краще Німеччину, чим мати в Росії революцію.

Що каже Ґучков?

Одна з московських вечірних ґазет друкує зовсім дивне інтервю з Николаєм Ґучковом. З сього інтервю видно, що Ґучков добре обзнакомлений з плянами реакційних сил на Україні. Він сказав, між иншим слїдуюче:

"На основі находячих ся в моїй розпорядимости відомостий Скоропадський перед тим, як почати переговори з російським большевицьким правительством, буде домагатись від послїдного зміни міністерського складу. Єсли се станеть ся, воно буде злишнім доказом того, що інтереси союзників сходять ся з інтересами большевицького правительства.."

Що пишуть "Ізвєстія?"

Офіціяльний орган большевицького правительства, "Ізвєстія", ґоворить:

"Кождий новий поступок німецького правительства в відношеню до Росії лише поглубляє пропасть між Німеччиною і її сусідами. Німецькі мілїтаристичні партії приготовляють для себе ворогів на сході і не зискують приятелів на заході".

Скинена Рада зобовязала ся доставити Німцям 30,000.000 пудів збіжа до 1 мая.

Я уважаю, що Німеччина крок за кроком збуджує проти себе Україну. Буржуазна Рада, наприклад, ґарантувала після мирового договору доставити центральним державам 30,000.000 пудів збіжевих продуктів до 1 мая.

Завдяки пасивному, а часом і активному протидїланю українських селян, з України центральним державам удалось вивезти лише 3,000.000 пудів збіжа.

Виходить, що в результаті наміру Німеччини здавити революцію в Росії, населенє Німеччини отримало всього по одному фунтови хлїба на душу.

Укр. мінїстерський кабінет консервативний і германофільський, — Німцї обіцюють Скоропадському поміч на случай революції.

Український мінїстерський кабінет є в цїлости буржуазний, консервативний. Всї члени сього кабінету — ярі германофіли.

Німецьке правительство обіцяло Скоропадському всяку поміч на случай вибуху на Україні революційних повстань, котрі зовсім можливі.

Київська мійська рада заявляє, що "вибір" гетьмана відбув ся під руководством поміщиків і капіталїстів.

Одна з соціялістичних ґазет друкує звіт з засіданя київської мійської ради. Рада ся ухвалила резолюцію, заявляючу, що відомий маніфест Скоропадського не є вираженем волї народа і злочинно нарушає принципи демократії. Вибір Скоропадського на гетьмана відбув ся лише на основі резолюції зборів землевласників, під руководством реакційного селянина Коваленка і ґуртка великих поміщиків і капіталїстів.

Хоче вмовити, що Скоропадський є за правительством "з лївими тенденціями"...

Василенко (правий кадет), сформувавший новий український кабінет мінїстрів, старає ть ся "створити суспільну опінію", що Скоропадський стоїть за правительство " з лївими тенденціями"... Се, розуміеть ся, сьмішно: на підставі-ж "маніфесту" Скоропадського перейшовші до селян поміщицькі землї повинні бути звернені їх попередним властителям.

КЕРЕНСЬКИЙ І БРЕШКОВСЬКА ІДУТЬ ДО АМЕРИКИ?

ШТОКГОЛЬМ, 11 мая. — Перебуваючий тут бувший російський революціонер Володимир Бурцев, який на днях втік з Петрограду, оповідає, що бувший премієр рос. коалїційного правительства Керенський виїздить до Америки. З ним має їхати також Катерина Брешковська.

МОЖЕ ПРИЙТИ ДО НОВОЇ ВІЙНИ.

НАСИЛЬСТВА НІМЦІВ НА УКРАЇНІ МОЖУТЬ ПРИВЕСТИ ДО НОВОЇ ВІЙНИ З РОСІЄЮ.

МОСКВА, 15 мая. — Скиненє Німцями українського правительства уважаєть ся північною Росією як крок проти її окупації. В протягу пару тижнїв будучність Петрограду і Москви правдоподібно буде рішена, так як уважають, що совітське правительство мусить вибрати одно з двох: або піддати ся німецькому домінованю, або відступити на схід і приготовляти ся до оборони проти наїздників.

Успішний опір буде трудний без зовнїшної помочи, через брак технічних експортів і запасів. Почуте огірченя проти Німеччини зростає через безпощадний рабунок Україні і зростаюча нехіть до принятя помочи аліянтів, єсли аліянти признають большевицьке правительство, є очевидною.

ГЕТЬМАН ПРОТИ ПОГРОМІВ І ОГРАНИЧЕНЬ ПРАВ ЖИДАМ.

Американські ґазети доносять, що український гетьман Скоропадський заявив київським журналістам, що не допустить до повстаня жидівських погромів і ограничень прав Жидам.

Міністром торговлї і промислу на Україні є бувший предсїдатель одеської біржі, член кадетської партії Ґутнїк.

Міністерство жидівських справ продовжає свої функції на Україні.

Скоропадський висилає карні експедиції проти повставших селян.

Скоропадський вислав до київської і чернигівської губерній карні експедиції проти повставших в богатьох місцях селян.

Був великий погром.

В Новгороді-Сіверськім, чернигівської губерній відбув ся страшний жидівський погром. Убито 57 Жидів.

ПРОФ. ГРУШЕВСЬКИЙ УТЇК НЕ ВІДОМО КУДИ.

Всї ґазети в Київі під страшною цензурою.

МОСКВА, 12 мая. — Німецькі репресії на Україні з кождим днем кріпшають. Передають, що німецькі комендати в Київі продовжують арештованя непокірних суспільних дїячів. Всї ґазети в Київі підпадають драконській цензурі.

У професора Грушевського, бувшого президента Ради, була зроблена ревізія.

Грушевський уникнув арештованя, сховавшись незвісно куди.

ЧИТАЙТЕ РОБІТНИКИ!

Польський відділ С.Д.П. в Віннїпегу устроює **в суботу, дня 18 мая с.** р. о год. 8 вечером **в LIBERTY TEMPLE**, ріг ул. Прічард і Салтер

РОБІТНИЧУ ЗАБАВУ з сьпівами і деклямаціями.

Вступ на салю: 50 ц. за пару, 35 ц. для мущин, 20 ц. для женщин.

В ВІННЇПЕҐУ ЗАНОСИТЬ СЯ НА ҐЕНЕРАЛЬНИЙ СТРАЙК.

ҐЕНЕРАЛЬНИЙ СТРАЙК В ВІННЇПЕҐУ.

Юнії ріжних фахів в Віннїпегу рішили виступити сеї суботи на ґенеральний страйк, коли Мійська Рада не вдоволить домагань мійських робітників, головно робітників при мійських водних жерелах і водопроводах та при електриці, котрі страйкують вже від кількох днїв.

Страйк бувби вже зістав полагоджений, єсливби не те, що більшість членів Мійської Ради хоче вимогти від мійських робітників, аби они зрекли ся права страйку на будуче, а щоби всї їхні домаганя і всякі непорозуміня були полагоджувані полюбовним судом.

На страйк вийшли вже навіть фаєрмени і телєфоністки, а сеї суботи Віннїпеґ може бути сьвідком ґенерального страйку.

ГОРОЖАН, ЧУЖИНЕЦЬКОГО ПОХОДЖЕНЯ БЕРУТЬ ДО КАНАДИЙСЬКОГО ВІЙСЬКА.

ТОРОНТО, ОНТ., 8 мая. — Онтерійський військовий реґістратор дістав повідомленє видати поклик до всїх натуралїзованих чужинців в віці 20, 21 і 22 років, аби ставились до військової служби. Сї чужинці попередно діставали увільненє на підставі "Воєнного Виборчого Акту". Їх призначують до військової служби так званої "нон комбетант сервис" (не боєвої служби).

Покликані зістануть ті, що належать до категорії "А".

—о—

Реґістратори західних провінцій не одержали ще такого розпорядженя, але беруть вже до війська натуралїзованих молодих мущин чужинецького походженя і як довідуємо ся в Віннїпегських бараках є вже кількасот Українців.

Що стало ся з тим увільненем від військової служби, яке дано натуралїзованим горожанам чужинецького походженя з ворожих держав "Воєнним Виборчим Актом" — не відомо, бо правительство дотепер не дало в сїй справі пояснень.

Не відомо також, чи тим натуралїзованим горожанам прислугує право домагати ся увільненя від військової служби на підставі инших важних причин, не лише "Воєнного Виборчого Акту"; такого самого права, яким користують ся другі канадійські ґорожани?

Не відомо також, чи поклика ні до військової служби натуралїзовані чужинцї будуть користувати ся всїми тими правами і привілеями, що й всї прочі жовнїри?

Все те правительство повинно негайно вияснити.

Для висьвітленя всїх тих питань в Віннїпегу з'організовано так званий Українсько-Канадийський Ґорожанський Комітет, який вже віднїс ся в сїй справі з відповідним запитом до домінїяльного правительства.

ВСЇ МУЩИНИ В ВІЦІ ПОКЛИКАНОЇ ДО ВІЙСЬКА ПЕРШОЇ КЛЯСИ, МУСЯТЬ ПІСЛЯ 1 ЧЕРВНЯ ВИКАЗАТИ СЯ ДОКУМЕНТАМИ АБО УНІФОРМОМ.

Спеціяльне число "Кенада Ґазет" оповіщає дуже важне, драстичне розпорядженє відносяче ся до всїх тих, що є в вїці покликаної до війська першої кляси.

Після того розпорядженя, кождий мущина в тім вїці, після 1-го червня мусить або бути в армії, або на кождому місці вказати ся документами, що він є звільнений від військової служби.

За подрібним поясненєм того кождому важного розпорядженя глядїть в слїдуючім числї нашої часописи.

На укр. роб. дім.

ВЕЛИКА ФАРМЕРСЬКА ДЕЛЕҐАЦІЯ В ОТТАВІ ПРОТЕСТУЄ ПРОТИ ЗАБИРАНЯ МОЛОДИХ МУЩИН З ФАРМІВ ДО ВІЙСЬКА.

ОТТАВА, 14 мая. — В Оттаві зібрало ся 4,500 фармерських делеґатів з провінцій Онтеріо і Квебеку, які домагають ся від правительства відкликаня ріжня правительства, що до скасованя всїх увільнень для молодих мущин в лїтах 20, 21 і 22, від військової служби, вказуючи на те, що єсли сї молоді люди будуть забрані з фармів до війська, то продукція збіжа потерпить що найменше 25 процент.

Премієр Борден відповів однак коротко і ясно, що потреба хлопців на фронті є більша чим для продукції збіжа і ріше не міністерського кабінету не буде відкликане.

Премієр Борден вказав фармерам на те, що продукція не поможе, єсли боєва лінія буде переломана.

Манітобські фармерські делеґати є доперва в дорозї до Оттави.

НОВА РЕҐІСТРАЦІЯ В КАНАДІ 22 ЧЕРВНЯ.

ОТТАВА, 13 мая. — Єсли всї приготованя до загальної реґістрації в Канадї (про яку ми вже доносили в однім із попередних чисел нашої часописи) будуть пороблені в час, то реґістрація відбуде ся 22 червня. Реґістраційне бюро докладає всїх старань, щоби всю ту реґістраційну машинерію зробити як найпростійшою і найефектівнійшою.

Робить ся приготованя, щоби для вигоди робітників реґістрацію переводили заприсяжені заступники реґістратора таки в фабриках і по ріжних місцях праці. Такими заприсяженими заступниками можуть бути формани, або инші особи на місци праці.

ТОВ. Ів. ГНИДА АРЕШТОВАНИЙ.

Доносять нам з Монтреалу, що тов. Ів. Гнида зістав арештований 14 мая двома детективами в своїй друкарнї. Причина арештованя невідома нїкому.

ДАЛЬШІ ЖЕРТВИ НА УКР. РОБ. ДІМ

В ВІННЇПЕҐУ.

Ріджайна, Саск.	
Доротей Ґаврилюк	$10.00
Василь Пурич	10.00
Іван Ілїв	5.00
Томко Сюсак	5.00
Василь Головач	5.00
Спірідон Головач	5.00
Дмитро Марчук	1.00
Теодозій Попенюк	1.00
Никола Ґоргійчук	1.00
Анна Діксон	1.00
Йосиф Ставничий	1.00
Михайло Оршівський	1.00
Андрій Лютик	1.00
С. Лукаш	0.50

РЕЗИҐНАЦІЯ ОРҐАНІЗАТОРА У. С. Д. П.

Отсим подаю до відома відділам і членам нашої партії, що я зрезигнував з організатора У.С.Д.П., члена Екз. Ко., з тої причини, що я чую ся хорий і моє здоровлє не позволяє менї оставатись в Віннїпегу. А що організатор У.С.Д.П. мусить жити в місци осїдку Екз. Ком. і головного заряду партії, а не деинде, тому я, будучи приневолений виїхати з Віннїпегу, мусїв зрезигнувати.

При сій нагоді завзиваю всїх товаришів, щоби старались, аби наша партія розвивалась дальше як найкраще на злість ворогам, в чім і я з всїми товаришами буду старатись що зможу допомагати.

А до тих, що старають ся розєднати наші ряди кличу в імени соціялїзму, аби занехали всї свої особисті рахунки і не вводили в блуд деяких поодиноких членів партії, бо чи раньше чи пізнійше члени переконають ся, хто працює для добра, а хто для роздорів.

Здоровлю сердечно товаришів і кличу, щоби наша єдність була непоборима.

З товариським привітом,

Ю. Демедюк.

ПОВОДОМЛЕНЄ

для членів відділу У. С. Д. П. в ВІННЇПЕҐУ.

Отсим подаю до відома всїм членам відділу У.С.Д.П. в Віннїпегу, що новий льокаль відділу містить ся тепер в **MINUK'S HALL, 260 Dufferin Ave.**

Слїдуючий мітінґ відділу від буде ся в вівторок, дня 21 с. м. Дальші наступаючі мітінґи бу дуть відбувати ся кождого вівторка.

Слїдуючого вівторка будуть рішатись на відділовім мітінґу важні справи, як голосованє над вибором секретара Екз. К. і инші, обовязком кождого чле на є прибути на сей мітінґ.

Д. Стечишин, секр. відд.

МІТІНҐ КОМ. БУДОВИ УКР. РОБ. ДОМУ

відбудеть ся сеї неділї, т. є. 19 мая, о годинї 8-ій вечером, в льокали укр. соц. дем. відділу **в МІНЮКС галї** під. ч. **260 Доферін Евню.**

Всї члени повинні коньше на тім мітінґу явити ся.

Екзекутива Ком. Буд. Укр. Роб. Дому.

ARCHIVES OF ONTARIO
TORONTO

"ROBOTCHYJ NAROD"
(The Working People)
The official organ of the Ukrainian Social Democratic Party,
Affiliated with the S. D. Party of Canada.
Published semi-weekly by
The Executive Committee of the U. S. D. P. of Canada.
at 873 Main St. Winnipeg, Man.

Phone St. John 1465 M. Popovich, Editor.

Subscription $2.50 per year.

"РОБОЧИЙ НАРОД"
одинока в Канаді і найстарша з Америці соціял-демократична часопись, орган Укр. Соц. Дем. Партії в Канаді.

Виходить два рази на тиждень.
Редактор М. Попович. Співредактор Д. Лобай.

Річна передплата на" Р.Н." виносить $2.50
Рукописий не звертає ся.

ЗА ОГОЛОШЕНЯ РЕДАКЦІЯ "Р. Н." НЕ ВІДПОВІДАЄ.

Адреса до "Р.Н." така:
"ROBOTCHYJ NAROD"
Box 3658, (Sta. B.) Winnipeg, Man.

"ЩО ТЕПЕР"?..

Бідна та газета "Український Голос"; дуже бідна.

І так дуже хочеть ся, щоби весь сьвіт "крутив ся" так як їй подобаєть ся, а ту — анї руш!

Все немов би на перекір її побожним бажаням.

Її так дуже хочеть ся, щоби люди вірили в те, що она їм "до віруваня подає" — а люди "нелюди" не хочуть.

Її так дуже хочеть ся, щоби люди придержували ся пригадуваних нею престарих звичаїв і обичаїв, часто дуже некультурних — а люди сьміють ся з неї.

Ще й лають саму газету за писані дурниці.

І так дуже хотіло ся, щоби новочасні Гуни, що найшли на Україну, зробили там "порядок" і, поцілувавши ся з Українцями вернули як добрі приятелї домів. "Укр. Голос" вже бувби попросив укр. правительство, щоби оно за те як слід від вдячило ся Німцям.

А тимчасом на превелике здивованє "Українського Голосу" новочасні Гуни остались Гунами і прийшовши на Україну почали робити те, що від Гунів можна було сподівати і що лише Гунам лицює.

Отже "Укр. Голос" зажурив ся, чи може лише вдає, що зажурив ся і пише, що "над Україною зібрали ся чорні хмари".

"На Україні — пише "У. Г." — зайшов наглий, декому мало сподіваний, переворот.

"Німецький генерал росказав українським селянам звернути всї землї і майно поміщикам і управляти посілости."

Се правда, що **"декому"** се несподіванка, що Німці роблять на Україні, хоч ми не лише **"декому,"** а всім давно говорили, що того а не чого иншого належить сподівати ся від кайзерівських посланців на Україну і взивали **"декого",** щоби не одурював народ надією на кайзерів і їхніх Гунів.

Ми писали вже нераз "декому" про те, що "дехто" доперва тепер довідав ся, від німецького віцеканцлера, а именно:

"Віцеканцлер поспішив ся пояснити, що те все, що встроїли Німці на Україні є **в інтересі Німців.** Що Німці пішли на Україну не тілько тому, щоби завести порядок, **але щоби дістати звідтам як найбільше поживи і всяких других користий."**

Ніби з сумом констатує "У. Г." дальше, що Німців запросило на Україну укр. правительство і що "Німці з охотою прийшли запрошене".

"Їм (Українцям) треба було помочи — каже "У. Г.", — тому они запросили і кінець."

А Німцям треба було пшениці і инших продуктів — додамо ми — і они їх беруть "і кінець".

Чогож ту "У. Г." тепер дивуєть ся? Чиж не пише він сам, що Німці кажуть найвиразнїйше, що се було одною із цїлий їхнього походу на Україну?

І при чім ту "вибрики і зделки неукраїнських елементів", про які "У. Г." натякає?

Чи "У. Г." думає, що німецькі рабівники плянували забрати українську пшеницю, через "вибрики і зделки неукраїнських елементів"? І що Німцям тої пшениці і иншого добра України не булоб потрібно, еслиб не ті "вибрики і зделки"?

Чи "У. Г." думає, що німецькі рабівники булиб забули про свої пляни і вирекли ся української пшениці після заключеня мира з Україною, еслиб українське правительство було не доставило їм обіцяної пшениці, в тім випадку, колиб на Україні не було жадної боротьби і укр. правительство не було кликало Німців на Україну?

Отже, треба "У. Г." знати, що Німці булиб пішли на Україну сяк чи так, еслиб українські селяне не схотїли були дати Німцям пшениці.

Колиж укр. правительство закликало Німців, то оно певно знало й про те, що Німці будуть брати собі з України те, що їм потрібне.

Не могло для них забрати обіцяного само укр. правительство, то они помагали сповнению умови.

І тут, а не деинде, помилка укр. правительства; помилка в тім, що оно погодило ся і побратало ся з німецькими імперіялістами, а розєднало ся з революційним пролєтаріятом України і Росії.

І через те ми українські соціялдемократи виступили проти тої мирової угоди України з центральними державами, взглядно з почвірним союзом.

І за те Укр. Голос" назвав нас "зрадниками українського народа".

А тепер нехай сам народ судить хто зраджував а хто боровив маси українського народа.

"Укр. Голос" питає:

"Що тепер? Який оборот візьме нове українське правительство?"

І знова безвстидно старає ся отуманювати своїх читачів.

"На чолї правительства — каже "Укр. Голос." — стоїть тепер гетьман Скоропадський. Се, що він є диктатором, може спричинити користь (!? — "Р. Н.") і скорше забране ся Німців з України, сли він має на серцї независимість, цїлість і демократизм республики, а що головне, **сли він є сильним, залізним, чоловіком,** бо в такій ситуації, як тепер на Україні, треба конче сильної української руки, котра би змогла ввести лад і вигнати німецьких злочинців з краю.

"Сли всї українські партії погодять ся між собою, пороблять взаїмні уступки і ввійдуть разом до правительства, тоді справа піде гаразд — диктатор буде тілько виконувати розкази коалїційного правительства — за котрим стоятиме весь народ."

Се вже верх безличности і глупоти реакційного "У. Г." або... чорт його знає що.

"Укр. Голос" тішить ся диктатором на Україні і сподіваєть ся від нього "користи". Тішить ся відданим Німцям душею і тїлом посїпакою бувшого кровавого царя, російським октябристом Скоропадським.

Тішить ся лотром, що помагає ворогам українського люду да вити його свободу і нищити всї його дотеперішні революційні здобутки.

І безлично хоче вмовити в своїх читачів будьто той "диктатор" може вигнати Німців з України.

Хоч знає, що правительство Скоропадського встановлено на перекір масам народа з російських і польських дїдичів, "У. Г." старає ся одурачувати своїх читачів, що до того правительства можуть ввійти всї партії, погодивши ся між собою, і що **"справа піде гаразд — диктатор буде тільки виконувати росказни коалїційного правительства — за котрим стояти ме весь народ".**

Тим безпримірно безличним і ідіотичним "міркованєм", "У. Г." хоче успокоїти своїх читачів і сказати їм, що все, що стало ся на Україні зовсім не страшне але наоборот, дуже все гаразд. Так стало ся як було треба. А що недостає, то наладить ся.

Сим "У. Г." показав свої задушевні бажаня.

"У. Г." і диктатора робить не-диктатором, що буде виконувати прикази других, і партії зводить до згоди в дїдичівськім правительстві, — словом його дуже тішить се, що тепер дїеть ся на Україні.

Не віримо в те, щоби в "У. Г." ніхто не розумів, що диктатор, се є урядник з необмеженою властю, котрий не виконує приказів, але їх дає до виконуваня після своєї вподоби. Але віримо в те, що "У. Г." хоче своїх читачів поробити дурнями і представити їм теперішню диктатуру на Україні як і все, що там дїє ся, в фалшивім сьвітлї аби они не знали про все те правди.

В чиїм інтересї робить се "У. Г.", нехай читач сам судить.

Нехай судить чи "У. Г." обороняє чи зраджує інтереси українського народа.

Миж від себе дамо відповідь на поставлене в заголовку питанє: "Що тепер"?

Наша відповідь: — Те, що й перше!

Боротьба на житє і смерть з тиранами і новочасними Гунами! Боротьба, поки сьвіт не буде освободжений з їхніх тисків.

СТРАЙК В ВІННІПЕҐУ.

Страйк мийських робітників в Віннїпеґу розвинув ся до широких розмірів і допровадив до серіозного конфлїкту робітників з Мийською Радою.

Страйк сей розпочали робітники, що працюють при збірниках води міста Віннїпеґу та водопроводах і при електриці, через те, як кажуть робітничі соціялїстичні репрезентанти т. т. Квін і Гіпс, що мийська контрольна комісія легковажно віднесла ся до домаганьїхніх юній.

Коли відтак юнії инших фахів загрозили страйком для підмоги вийшовшим на страйк робітникам, єсли Мийська Рада не постараєть ся полагодити страйку вдоволенем домаганьстрайкерів, тоді Мийська Рада назначила спеціяльну комісію для порозуміня з страйкерами і полагодженя страйку.

Комісія зробила свою роботу і заключила з страйкерами вдоволяючу умову. Робітники згодили ся вернути до роботи сейчас після затвердженя тої умови Мийською Радою.

Колиж та комісія предложила своє справоздане Мийській Радї, тодї показало ся, що не всї "батьки міста" годять ся з тою умовою.

Алдерман Фовлер підняв одно головне питанє, яке й розбило всї вигляди на лехке полагодженє страйку. Алдерман Фовлер домагав ся, щоби раз на завсїгди установити, аби мийські робітники на будуче не могли виходити на страйк, але щоби всякі домаганя і непорозуміня були полагоджувані полюбовним, компромісовим судом.

Коли після того дано рапорт комісії від полагодженя страйку під голосованє, то оказало ся, що Мийська Рада заледво одним голосом більшости той рапорт відкинула.

Се задїло з'організованих робітників, які не хотять зречи ся свободи страйку, коли їм потрібно, і они рішили продовжати страйк.

По стороні страйкерів стали всї з'організовані робітники, які грозять навіть ґенеральним страйком.

На страйк із симпатії до страйкуючих робітників вийшли навіть такі робітники, як фаермени і телєфонїстки. А дальше готовлять ся вийти на страйк ще й робітники на трамваях, машиністи і инші.

Тим отже сей страйк прибирає такі розміри, що він створює серіозну ситуацію в Віннїпеґу.

Проти себе єтоять два гурти, з'організовані робітники, котрі мають за собою симпатію і піддержку усього робітничого населеня і більшість Мийської Ради, яка, як се тепер всякому ясно видно, репрезентує інтереси капіталу, а яка має за собою симпатії і щиру поміч всяких компаній і кляси богачів.

Вислїдом сего страйку має ся вирішити висше згадане питанє важне для обох сторін.

Його рішеня буде також сьвідоцтвом сили місцевих зорганізованих робітників.

НОВІСТЬ! ЗАМОВЛЯЙТЕ! НОВІСТЬ!

Вже вийшли з друку давно пожадані книжки:

СЕЛЯНСТВО І СОЦІЯЛ-ДЕМОКРАТІЯ — Левинський 0.40
НАРОДНІСТЬ І ЇЇ ПОЧАТКИ — К. Кавтський ... 0.25
НОВІТНА СУСПІЛЬНІСТЬ І ЦЕРКВА — Т. Бартошек, в переводї **М. Павлика** 0.35
ЧОМУ ЖЕНЩИНИ ЖАДАЮТЬ ПОЛІТИЧНОГО ПРАВА — Дора Клюшинська 0.15
НАЦІЯ ЯКО ПРАВНА ІДЕЯ І ІНТЕРНАЦІОНАЛ — Др. К. Реннер 0.20

Вкоротцї вийдуть з друку: **КАРЛ МАРКС,** його житє і наука; **ПОВНИЙ СЛОВАР ЧУЖИХ СЛІВ,** містячий в собі понад 12.000 слів чужого походженя; зібрали **Др. Зенон Кузеля і Н. Чайковський; Цїна $2.00**

Видавництво "Голос Правди" має на цїли видати кільки зможе соціялїстичних книжок, які дадуть силу робітникам в борбі проти сучасного зла.

На жадане висилаємо катальог даром.

Для соц. відділів і книгарень великий опуст.

ЗАМОВЛЕНЯ ШЛІТЬ НА АДРЕСУ:

HOLOS PRAWDY, Knyharnia
119 East — 7th Street NEW YORK, CITY.

ВІРА І НАУКА.

або

Погляди М. Драгоманова на Віру, Церкву, Попів і Біблію.

(Докінчене).

Річ зрозуміла, що "Укр. Голос" не проминув отсеї статї ш. Дра Ол. Сушка без відповіди: вона появила ся в 13-тім числї згаданого тижневника під заголовком: "Перед ким ся оборона".

Свою статю починав ш. співробітник "Укр. Голосу" просто з моста сьвіжою брехнею: "До си в нас нїхто не бачив в Драгоманові, Павлику і Франку апостолів атеїзму. Бачено в них людий, що працювали богато для піднесеня свого народу, але їх робота не основувала ся зовсім на проповіди безбожности. Доперва Сушко поставив собі за цїль поробити з тих людий великих атеїстів — просто якихсь месіїв атеїзму". А дальше замість словами самого пок. М. Драгоманова виказати запримічену в "Укр. Голосї" "правовірність" великого ученого, накидаєть ся в питомий собі спосіб найвульгарнїйшої брехні й інсинуації на... Д-ра Ол. Сушка, так як би він мав щось спільного з побожністю або безбожністю покійного Драгоманова!

Очевидна річ — ми анї думаємо боронити ш. професора перед нїкчемними напастями наших — як влучно висловлюєть ся самий Др. Ол. Сушко — "канадийських кавбоїв української породи", де б вони і не виховувались: — в "Укр. Голосї" чи в "Канад. Русинї". Довголїтна і важка наукова, педагогічна й журналїстична праця ш. Д-ра Ол. Сушка є найкращою його бронею перед усїма, навіть найпідлїйшими калюмніями. Та вжеж ради цїлковитого прояснення й заокруглення широкій громаді дійсних релїгійно-теософічних поглядів пок. М. Драгоманова позволимо собі навести понизше ще й його **погляди на Біблію.**

ЯК ГЛЯДІВ ПОК. МИХ. ДРАГОМАНОВ НА ХРИСТІЯНСТВО І БІБЛІЮ?

"В осени 1885 р. прибув був до Львова молодий студент Українець, здаєть ся Дмитрієвський, з намїром — порозуміти ся листовно з Драгомановим про ріжні річи переказані йому кружком петербурських і инших земляків. У нього завязала ся жива переписка з Д-вим. Виїздячи назад у Росію Петербуржець деякі листи забрав із собою, а два, недатовані, але писані в осени 1885 року, лишив у Д-ра Ів. Франка, не важучись брати їх із собою. З огляду на їх ширший інтерес пок. Др. Ів. Франко надрукував їх у повнім тексті у своїм відомім виданню прецінних листів пок. Мих. Драгоманова до Ів. Франка і инших" (Львів, 1906, пор. стр. 126 — 127).

Зі згаданих листів довідуємо ся, що Петербуржець прохав був тодї між иншим, покійного великого ученого, аби той дав йому відповідь в справі дуже голосного в тих часах навчання знаменитого російського письменника й релїгійного містика, пок. Льва Толстого.

Відповідь Мих. Драгоманова була слїдуюча: (правопись модернїзуємо):

"Про Льва Толстого що Вам сказать, окрім: "Жено, что мнї і тобї"? — МИ СТОЇМО НА ПОГЛЯДІ ЕВОЛЮЦІЇ-ІСТОРІЇ, а він бере Христа **як абсолют і крутить його, як йому треба. Так крутили Христа й Євангеліє вже** 1800 років і нїчого не вийшло. **Тепер розумні люди дивлять ся на християнство ЯК НА ІСТОРИЧНИЙ,** Т. Є. **ПЕРЕМІННИЙ ФАКТ, а на євангеліє** як на **ЛІТЕРАТУРНІ ПАМЯТНИКИ** звісних часів, — а ключа **до впорядкованя громади шукають в самій натурі цеї громади і її зросту. Що** до науки "не протився", **то й її пробували давно** і не раз, — та **во первих з того й псвернулось,** а во вторих **люде накінець тратили терпіня й** починали **противитись. (Останнїй раз протестанти** років з 40 — **50 терпіли, а як перестали, то зробили** Голяндію, **Швайцарію, Англ. републику, С. Ам. Штати, — де все таки лїпше стало жити, нїж** в Византії і т. п.). **Теж що в Росії "еретичать"** Л. Т-ого навіть **соціялїсти, не дивно, бо в Росії взагалї ДО ЕВОЛЮЦІЙНОГО ПОГЛЯДУ НЕ ЗВИКЛИ,** А **ПРО ХОД РЕЛІГІЙНОЇ ЕВОЛЮЦІЇ ЗІВСІМ НЕ ЗНАЮТЬ. Тут не поможе "дельная крітіка"** Л. Т-го, **бо одна статя не може змінити школи (гімназії, університета) й постійної печати.** До того **есть в Росії елементи, котрим фатально** треба **пересказитись релїгійну горячку: це заміна реформаційного періоду, котрий не дала** пройти в **свій час (XVII в.) Москалям поліція,** а нам **перше унія й козаччина, а потім поліція ж.** ЯК **ПЕРЕКАЗЯТЬ СЯ НА РЕЛІГІЇ, ТО ЛІПШЕ ВІЗЬМУТЬ СЯ И ЗА ПОЛІТИКУ.**

"Звісно, бажалось би, щоб хоч соціялїстична молодіж, а надто наша українська, менше **казнлась на релїгії, — ТА НА ЦЕ НЕМА РАДІКАЛЬНОГО ЛІКУ, ЯК НАУКА ПРО ІСТОРІЮ РЕЛІГІЇ И ПОЧАТКИ ХРИСТІЯНСТВА"** (Op. cit., стр. 132 — 133).

Ось так то, а не инакше глядів покійний наш великий учений і мислитель, Мих. Драгоманов, на християнство і Біблію. Ми ж подаємо усе те до прилюдного відома нашої громади на еміграції не ради чого иншого, як ради самої **Правди,** якій же безумовно мусять поклонитись навіть наші газетярські кавбої. А коли супроти сказаного висше ш. співробітник "Укр. Голосу" захоче іще дальше робити пок. Мих. Драгоманова "евангелистом", так тодї неприминно треба буде зробити його "почетним доктором усїх кавбойських наук" на сморгонськім університеті, де то — як відомо — учать медведїв танцювати, а козам роги приправляють.

Микола Левицький.

ВОЄННІ ПРИГОДИ НІМЕЦЬКОГО ДЕЗЕРТИРА.

(Продовженє).

X.

ЗБУРЕНЄ І ЗРАБОВАНЄ SUIPPES.

Ті мешканцї тої місцевости, що не вспіли утїчи, зістали всї приміщені в великій деревляній шопі. Їхні доми майже всї були знищені і они не мали иншого вибору, як лише жити в тій відступленій їм шопі. Лише одна мала, стара женщина сидїла, гірко плачучи на руїнах її знищеного дому і нїхто не міг уговорити її, щоби она покинула те місце.

В тій деревляній шопі можна було бачити женщин і мущин, молодіж, дїтий і старих людий, всїх змішаних в один гурт. Многі були ранені відломками ґранатів, бомб і кулями; инші були попечені огнем. Всюди було видно страшну біду і нещасте — хорі матери з на-пів замореними голодом маленькими дїтьми, для котрих не можна було дістати молока і котрі мусїли там так ґинути; старі люди, що умирали зі зворушеня і страхїть послїдних кількох днїв; мущини і женщини в цьвітї їхнього житя, що повільно ослабали від їхніх ран тому, що не було кому заопікувати ся ними.

Один жовнїр від ляндверів, інфантерист, стояв біля мене і дивив ся, опанований страхом і грозою, на молоді матері, що пробували успокоїти голод своїх маленьких дїточок. "Я також маю добру жену і двоє дорогих менї дїточок — промовив він роздумуючи. — "Тому я відчуваю, як страшно мусить бути батькам тих бідних родин, знаючим, що їхні дїточки є в руках ворожої армії. Французькі жовнїри уважають нас ще більшими варварами, чим ми в дійсности є, і розповсюднюють те поняте про нас своїми листами серед тих, що остались дома. Я собі уявляю той страх перед нами в якому они находять ся всюди. Підчас революції Боксерів я був жовнїром в Хінах, але рїзня в Азії була дитячою забавою в порівнаню з варварством цївілїзованих европейських народів якого я мав нагоду бути сьвідком в сїй війні серед приятелїв і ворогів". Після короткої хвилї він продовжав: "Я належу до другої мушгри ляндверів і думавим, що ще візьме богато часу, поки для мого віку, 37 лїт, прийде черга. Але ми старі не були в лучшому положеню від вас в чинних дівізіях армії — а часами були навіть в гіршому. Так само як і вас, нас вислано до бою таки від самого початку; тяжке узброєне, довгі марші під пекучим сонцем були величезним трудом для наших обезсилених пролєтарських орґанїзмів, так, що многі з нас думали, що они не зможуть того всего пережити.

Як часто я колись бажав, щоби хоч одно з моїх дїтий було хлопцем. А нинї я радий і щасливий, що они всї родили ся дївчатами; бо, колиб они були хлопцями, то мусїлиб колись проливати свою або инших кров тому лише, що того домагають ся наші пануючі". Ми тепер познакомили ся добре один з другим. Розмовляючи з ним я довідав ся, що в його компанії невдоволене було ще більше загальним чим в моїй і що лише безпощадне каране і зелїзна дісципліна здержували ляндверів, котрі мусїли думати про свої жінки і дїти, від несубординації. Так само як нас трактовано, так трактовано тих старших жовнїрів за, найменше зломане дісципліни; їх привязувано шнурами до дерев і до телєграфічних стовпів.

"Будь спокійна, дорога вітчино;
Сильна й тверда стоїть сторожа над Реном."

(Дальше буде).

ПОЗІР РОБІТНИКИ!

в Судбури, Копер Клиф, Крейтон Майн і околиці!

В "Українськім Голосї" ч. 18 на стороні 7-ій появилась була оповістка, чи щось в роді того, писана Николаєм Карчем, котрий то дуже вихвалює тутешні місцевости і пише, що робітник може заробити тут велику суму ґроший, бо аж $6.00 за 8-годинну працю. Отже як видно з того писаня, то сей Н. Карча мусить бути дуже добрий для тутешних капіталїстів, або може взяв добру "куку в руку" від тих властителїв копалень, котрих він так високо вихвалює, а своїх братів робітників затуманює і хоче завести їх в блуд. Видно, що з сего панка добрий капіталїстичний наганяч, а не сьвідомий, чесний робітник. Тому я хочу Вас, товариші робітники повідомити, що тут як приїдете до роботи, то мусите лїзти по яких тисячу фітів під землю і там робити тих 8 годин у воді і в ґазах. Коли робітник поробить там якийсь час, то часто дістає параліж, ревматизм і другі хороби. До того ще бувають що дня каліцтва. А як котрий робітник відізветь ся і упімнеть ся за собою, то з ним копманія поступає як з яким найгіршим злочинцем і висилає його зараз в такі місця, як "Бурваш фарм" або другі подібні.

Тут сотки робітників перейшли вже ті всї місця і перестерігають своїх приятелїв і то варишів. Радять Н. Карчу і ворожу Вам ґазету "Укр. Голос" лишити на те добро, якого они Вам бажають.

Ів. Довбуш.

ЗАКОНОПРОЄКТ "ПРОТИ" ІНДУСТРІЯЛЇСТІВ.

ВАШІҢҐТОН, 8 мая. — Сенат приняв законопроект проти "Індустріяльних Робітників Сьвіта" (I.W.W.), на підставі котрого члени тої організації за державні переступства підчас війни є поставлені поза всяким законом.

ШИРІТЬ "РОБ. НАРОД"!

ARCHIVES OF ONTARIO
TORONTO

СВЯТО УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТИ В НЕВИЗВОЛЕНІЙ УКРАЇНЇ.

(Передрук дозволений лише за поданєм жерела. — Ред. "Р.Н.")

ДЕНЬ 3 марта с. р. рішили українські полїтичні партії Австрії обходити як всенародне свято української державности. В кождім містї, в кождім селї Галичини й Буковини, де тільки живе національна свідомість і де гомонить українська мова мали люди дати вираз радости своїй, що та за Збручем, за австрійськими кордонами "вже воскресла Україна", що її народ ще перед роком конаючий в ярмі царської неволї, порвав її кайдани, проголошуючи свою державну самостійність.

Манїфестація ся, перша за часів сеї війни в полїтичнім житю невизволеної (австрійської) України, мала бути не тільки виразом природної радости, але і демонстрацією, демонстрацією—пересторогою проти тих, які не вирекли ся в хоробливій своїй мрії права до "історичної Польщі", до панованя над українськими землями і які се пановане в Галичинї під покровом Австрії більше як від сотнї лїт виконують.

Берестейський мир осередних держав з Україною з дня 9 лютого 1918, який проводить границю української народної републики на півночи від Галичини в лїнії Тарнгород-Білгорай-Щебрешин-Красностав-Пугашів-Радин-Межиріче-Сарнки - Мельник-Висока-Каменець Литовський-Прушани-Вигоновско, наслїдком чого частина Волинї, Холмщина і Підляше, які Поляки вважали вже своїми, припали українській державі, сей мир проголосили Поляки четвертим подїлом Польщі, виливаючи все своє обуренє і ненависть проти України і Українців в такій формі, на яку лише могли здобутись.

Холмщина і Підляше — се чисто польські краї! Холмська земля полита мученицькою кровю в часах, коли царат давив тут баґнетами унїю! Такі скарги відновили в один голос Поляки без ріжницї партії, дарма, що сї краї етноґрафічно нїколи не були і не є польськими. Тенденційна урядова російська статистика з 1897 р. подає такі цифри що до населеня сих двох країв: Повіт **Біла** має 59 процент Українців, 14 проц. Поляків, 27 проц. Жидів; **Константинів** — 72 проц. Українців, 13 проц. Поляків, 15 проц. Жидів; **Володава** — 65 проц. Українців, 17 проц. Поляків, 12 проц. Жидів, 14 проц. Нїмців; **Грубешів** — 66 проц. Українців, 24 проц. Поляків, 10 проц. Жидів; **Томашів** — 52 проц. Українців, 37 проц. Поляків, 11 проц. Жидів.

Така мова урядової російської статистики.

Берестейський мир одначе не поклав остаточного розмежованя українсько-польської границї. Він намітив її головну лїнію, зазначуючи, що розмежованє остаточне повинно бути переведене після етноґрафічного прінціпу за згодою обох сторін, що таким чином деякі сумежні села, в яких показала би ся більшість польського населеня мали б відійти до Польщі.

Що-ж до мученництв унїятів в Холмщинї, то кождий знає, що унїятами сими були Українцї і що нїколи не було унїї між Поляками, бо вони були і є католиками.

Польський протест проти берестейського мира зааранжовано з особливим розгоном в Галичинї і взагалї в Австрії. Те, що дїяло ся 18 лютого у Львові і Кракові та по більших містах Галичини, де переважає польсько-жидівське населенє заповідало револьту Поляків проти Австрії з одного боку і готовість до "czynu" проти Українців з другого. Страйкувала вся бюрократична машина від намісника Гуйна до возьного львівського маґістрату, на знак жалоби. В Кракові усунено війскову полїцію і замінено її "obywatelsko-ю". В ньому прийшло до поважних і грізних демонстрацій. А рівночасно демонстрації польських полїтичних представництв. Найострійша опозиція супроти правительства в парляментї, складанє всякими польськими ексцеленціями як Ґломбінським і пр. австрійських ордерів, протести польських біскупів в палатї панів і т. п. Демонстрації сї звертались проти Австрії, але головно проти Українців. Вся польська преса заводнена була ординарними лайками на адресу української народної републики, Українців і їх полїтичних провідників. Закликувано в нїй "lud" отверто до реваншу і до збройної готовости. Що відчувала польська психіка, розеґзальтована сею пресою супроти Українців, можна вносити хочби з одного випадку, який мав місце в Станиславові. На п-ню Ст. Новаковську, жінку адвоката д-ра Михайла Новаковського напав на вулицї якийсь польський патріот та завдав їй удар ножем в груди зі словами: Matka Polska całuje ukraińską legionistkę!

На сю польську мобілїзацію в Галичинї відповіли Українцї мобілїзацією зі свого боку. Дня 3-го марта мали вони, обходячи свято української державности, порахувати свої сили і дати до пізнаня Полякам, що грають вони з небезпечним огнем.

Свято відбуло ся величаво і приняло такий масовий, всенародний характер, який мали хиба полїтичні демонстрації Українців за виборчою реформою до австрійського парляменту в 1905 р. Кожде місто, кожде село Галичини обходило се свято вічами, походами, промовами. Се дїйсно захвилювало українське море в східній Галичинї. Захвилювало так, що, здавалось, в бурних хвилях української маси моментально залиті були польські острови в східній Галичинї а гук сих хвиль могли почути Поляки і в Кракові, і в Варшаві і Познани. "Дїло" більше як від місяця подає в кождім числї короткі справозданя з сих обходів свята української державности, і досї їх не скінчило подавати. Радість з приводу збудованя української держави, протест проти посягань Поляків на Холмщину, Підляше і східну Галичину, домаганє утвореня з українських земель в Австрії окремого державного орґанїзму — се мова усїх обходів свята, віч, зборів, походів і їх резолюцій.

Ми не можемо давати тут хочби найкоротших справоздань з сих обходів, але подаючи за "Дїлом" скількість учасників в манїфестаціях 3-го марта в тих місцевостях, про які вже подав справозданє орґан української націоналдемократичної партії, даємо змогу читачеви самому судити про величавість і розмір манїфестацій. Вибираємо цифри тільки з 14 чисел, які є в наших руках.

Львів — на площі святоюрській зібрало ся поверх 60 тисяч народу, звідки рушив похід до ринку; коли чоло походу було на ринку, то хвіст його — тисячні маси, був ще на площі Юра. **Рудки** — в походї взяло участь 10 тисяч народу. **Перемишль** — похід 20 тисяч народу. **Сянік** — 14 тисяч. **Рава Руска** — обхід і похід при участи 15.000 відбув ся мимо заборони старости. **Стрий** — 20 тисяч. **Калуш** — 30.000. **Судова Вишня** — 6.000. **Щирець** — 10.000. **Комарно** — 5.000. **Коломия** — 32.000. **Турка н. С.** — 20.000. **Дрогобич** — 40.000 (на ринку промовляв С. Вітик). **Городенка** — 40.000. **Ходорів** — 20.000. **Ярослав** — кілька тисяч народу. **Перегінсько** — 10.000. **Чортків** — 30.000. **Мостиска** — 12.000. **Лежайск** — "Народний Дім", де відбуло ся віче, був битком заповнений. **Річиця** — 2.000. **Теребовля** — 14.000. **Станиславів** — поверх 40.000. **Лука**, самб. пов. — 15.000. **Рогатин** — 23.000. **Миколаїв н. Дн.** — 8.000. **Золочів** — понад 20.000. **Дунаїв** — 5.000. **Обертин** — 10.000. **Лютовиска** — 8.000. **Озірна** мимо заборони старости — кілька тисяч. **Добромиль** — 25.000.

Така була сила манїфестуючих свою радість і волю українських народнїх мас.

Подаючи широке справозданє з манїфестації львівської "Дїло" помістило передовицю п. з. "Осторога", з якої вважаємо відповідним навести кілька уступів. Звертаючись на адресу Поляків воно пише:

"Пануюча всевладно над українською частю Галичини верства польської бюрократії, дїдичів і ксьондзів та й взагалї з її істнованєм острівцї польських кольонїстів по містах і місточках — одержали вчера від господаря сеї землї, українського народу, рівно поважну як і рішучу осторогу:

Не перетягайте струни!

Не думайте, що захопивши з ласки австрійської полїтики і з помічю австрійських баґнетів владу над українською Галичиною, ви можете довільно, по своїй уподобі розпоряжати сею країною і її людністю!

Не забувайте, що ваша власть не на вашій дїйсній силї полягає а на концесії держави не—вашої!

Затямте собі, що в часах народоправства, демократії рішають про національне обличє і національно-полїтичну приналежність країни не кольонїї бюрократів і не острівцї кольонїстів, а пануючий загал людности, і то людности селянської, тої основи кождого народу!

Витолкуйте собі вкінцї вже раз у вашім власнім інтересї, що в XX ст. замало є вималювати всї вивіски по урядах у мові своїй, замало є опирати ся на вопіючій до неба о пімсту виборчій ординації, і замало є заперти місцевій людности доступ до уряду і школи, — щоби країну зробити своєю раз на все!

Осторогу таку, осторогу поки що мирну дав учора український загал людности Східної Галичини розпаношеним польським меншостям, котрим в головах завернуло ся від тої всесильности, якої вони доси заживали в нашій країнї — з ласки віденської полїтики.

Остерігаємо Поляків перед правно державними замислами, які вони ладять ся в Австрії проголосити (натяк на скликанє Поляками конвенту до Кракова на день 18 марта, який австрійські власти заборонини. — В. Л.). Остерігаємо зимно і супокійно, що проб здїйснюваня таких замислів на нашій землї не стерпимо і що відповідь на такі проби буде масовий виступ українського селянства, робітництва і цїлого українського загалу — инакший нїж той, який у взірцевім ладї і супокою розвивав ся вчора по вулицях Львова і всїх инших східно галицьких міст."

Почавши від 9-го лютого кличем польської полїтики було: "Збирати сили і чекати на знак!"

Після відбутя українських манїфестацій в честь української державности в дни 3-го марта, наступає у них повільний тактичний зворот. Видно, що польські полїтики оцїнили положенє так, що на данє знаку не прийшов ще час. І тому проголосили на цїлій лїнії до відвороту.

Але булоб помилкою, що вони успокоять ся. На плєбісцит, запропонований українським правительством Полякам, щоб у спірних околицях Холмщини перевести плєбісцит, вони не годять ся і не хотять взагалї про нїякий плєбісцит чути. Їх домаганє — границя польської держави по Буг з включенєм до неї усеї Галичини. Австрія далї фаворитує Поляків, яких з усею силою підпомагають Мадяри. В Холмщинї*) далї панують і тероризують населенє українське польські власти. В Галичинї курс не змінив ся.

Найблизший час мусить принести розвязанє всїх тих хвилюючих питань.

В. Левинський.

*) В однім із останнїх чисел приносить "Дїло" вістку, що комісарем (намістником) Холмщини і Підляша заіменувала Українська Центр. Рада п. Ол. Скорописа-Йолтуховського.

ВІДПОВІДЬ НЕВІДОМОМУ "СУСЇДОВИ".

В 19-ім ч. "Укр. Гол." якийсь добродїй "Сусїд" вихопив ся як Пилип з конопель і сипле як з мішка.

Каже він так: — "Сей фармер, що пише в "Р. Н.", то мій близький сусїд і менї знаний як найлїпше. Ми навіть оба разом приїхали до Канади. Ми нераз сперечали ся і я майже щодня чую те саме, що він пописав в "Р. Н.", а навіть богато більше"...

Сей добродїй милить ся, бо він не знає мене, анї я його, і до Канади ми разом не їхали. До Канади я приїхав сам з своєю родиною і нїхто чужий зі мною не їхав, а до Віннїпеґу я приїхав 1-го марта 1900 року; а коли приїхав "мій сусїд", то я не знаю, як також не знаю, що він за оден.

Не знаю кого має на думцї сей "Сусїд" фармер, але що я писав допись до "Р. Н." п. з. "Голос Фармера", то я чую ся приневоленим відповісти "Сусїдови" на його "закиди".

Він ("Сусїд") каже, що я не читаю нїчого більше ,лише "Р. Н.", і що я висьміваю всьо, що є українське, що в мене в хатї нема инших образів, лише Маркс і йому подібні, як Троцький і Лєнїн, а образа Шевченка я "не повісив би" за нїщо.

На повисші закиди не відповідавбим нїчого, бо се не проти мене, але мушу відповісти, бо се проти моєї дописи.

А тепер слухай "Сусїде"! Я передплачую і читаю отсї укр. часописи: "Р. Народ.", "К. Ф.", "У. Г.", "Гайдамаки", "Ранок" і "Кадило". В мене є біблїотека, котра складає ся з ріжнородних творів, яких є всїх поверх 200 томів. А образи в мене є такі: образ Ісуса Христа, портрет Івана Франка, портрет Т. Шевченка, портрет М. Січинського, а навіть маю образок св. Миколи, а решта образи з природи. А як не віриш, "Сусїде", то прийди та подиви ся.

Дальше закидає менї мій "Сусїд"неробство, себто лїнивство. Се також брехня! Я тяжко працював, видирав камінє з землї та орав і обробляв її в потї чола та в голодї аж доки я не вибив ся з біди та й не купив другу фарму. Отже видите, пане "Сусїде", що я не спускав ся на "соціялїстичну манну", але працювавим і працюю, а соц. ідеї не покидаю. Я щобим купив і єще два кводри (дві фармі), то соц. ідеї і тодї не покину, бо тільки одна наша надїя на соціялїзм.

Те, що я написав в попередній статї, є правдиве а на його потвердженє я мігби навести богато доказів. Богато фармерів, котрі читають окрім "У. Г." ще й другі часописи, кажуть, що "У. Г." тепер зійшов на пси; а також деякі студенти кажуть, що "як редактор "У. Г." не змінить своєї тактики, то ми його копнемо разом з "У. Г.".

Дальше каже мій "Сусїд", що я називаю Шевченка шовінїстом-націоналїстом (хто так каже, то він є звичайний дурень), та ганьблю укр. гетьманів, князїв і цїлу укр. історію... Такі нїсенїтницї може написати простий дурак, або мій "Сусїд". Бо хтож може ганьбити історію? Що иншого князїв а бо гетьманів, бо їх нема за що хвалити, але не історію. Хто зруйнував Україну, як не князї і гетьмани? Князї і гетьмани самі зруйнували Україну, через жадобу панованя над бідним робочим народом. А чи теперішні наші українські пани не хорують на гетьманьство?

Що до большевиків, то я не беру ся їх боронити, але хочу запитати, хто то є ті большевики? Чи їх є два-три чи їх тисячі і сотки тисяч? А коли большевиків є сотки тисяч, то в тім щось мусить бути. Я не беру ся боронити большевиків, а також не хочу їх судити, бо історія осудить їх сама. А також "Р. Народови" не можна брати сего за "гріх", що стояв по сторонї большевиків, бо большевики се є сама робітнича кляса, а "Р. Н." видає ся також для робітничої кляси.

Що иншого вже "У. Г." "У. Г." хоче вдавати аристократа, а гроші хоче тягнути з робочих людий, і тому вмовляє в фармерів, що фармері також пани. І те слово "пан", вже подекуди приймає ся і росте, а навіть поза очи кажуть, наприм. так: "Пан Св. казали", "пан Ф. були в Саскатунї, і т. д. А деякі фармері так вже гонорують ся тим, що вони через "пан", що про соціялїстів виражають ся з погордою.

Але ви, тов. фармері, пролупіть свої очи і подивіть ся добре, які ми пани. Нас капіталїсти так обмотали, як павук муху, що ви кромі "національности" і релїґії, не хочете і не можете нїчого більше бачити. Ви чваните ся тим, що ви маєте фарму або й більше і ви вже пани? Але будьте так добрі і подивіть ся на перед, що чекає ваших дїтей? Чи наші дїти або може аж онуки не зійдуть з того паньства на простих робітників? Ви сего не бачите? Ви чваните ся, що ви пани, а наші "патріоти" з "У. Г." замість показати вам дорогу до правди, до визволеня ся з неволї, друкують недїльні проповіди і заголюкують вас, як дитину обарінком.

В попередній статї я сказав, що фармері шанують свою національність більше, як пани від "У. Г." Я сказав сьвяту правду. Хоч не всї але богато є таких фармерів, що нац. сьвятощі шанують; а щоби не бути голословним, то наведу хоч пару примірів.

Пічну від Різдва Христового. На св. вечер стелять "дїда" на долівцї, ставлять сніп в кутку, варять пироги і "кутю", (пшеницю) батько наберає в ложку "кутї" і кидає в стелю, (хоч сам не знає на що) приводить худобу до хати і приймає, як якого гостя, на "богородицю" палять "дїда" у воротах і скачуть через огонь. На другі свята, то є на "богоявленіє" бере ґазда миску з пирогами і йде доокола хати три рази і за кождим разом приходить до дверий і стукає, а жінка має все питати: "То хто? — а чоловік відповідає: "Сам Господь Бог з макітрою!" Та я не буду вичислювати тих всїх "націон. сьвятощів", але згадав тільки пару на доказ, що воно так є і що пани з "У. Г." тих сьвятощів не шанують. А може? — хто їх знає?!... Отже "У. Г." нац. часопись і її цїль і задача плекати і розвивати "нац. сьвятощі", а попри те ще й "недїльні проповіди" писати, бо то одне з другим іде в парі.

На закінченє скажу, що кождий фармер повинен інтересувати ся соціялїстичною наукою, то є передплачувати і читати соц. часописи і книжки, а тодї він сам пізнає, де правда.

Нехай жиє соціялїстична ідея!

Фармер.

ГОЛОС ДРУГОГО ФАРМЕРА.

"Укр. Голос" таки хоче переконати цїлий укр. загал своїми "Бесїдами під Недїлю" про конечність релїґії, віри в те, що бог є і мусить бути, бо інакше "Укр. Г." не булоб про що і за що писати. Самими соціялїстами, бачите, він вже не вдоволяєсь.

Смішні твої люде, Господи, вони більше інтересують ся і знають про твої дїла, чим про дїла свої і людей.

"Укр. Голос" на попертє своїх "проповідий" наводить уривки славних фільософів, людських мислителїв, котрі старались віднайти "Що таке житє"? Нїчого злого в тім, що "У. Г." друкує уривками думки фільософів, мислителїв; але добре булоб як би "У .Г." передрукував цїлі твори тих людей. Ми фармері також цїкаві і хочемо дещо знати як фільософи росказують про житє. Чи вони також мріють про таке житє, щоб не робити тілько лїнюхувати, а бог щоб готове давав? А в нас фільософія инша на житє. Одначе я від себе скажу, що воно добре фільософувати, як в жолудку повно; але як порожно, то чоловік тодї за всьо забуває.

Коли "Укр. Голос" цитує думки славних фільософів і мислителїв таких як Русо, Бейкон, Маццінї і и. то ми можемо мати надїю, що Укр. Голос" не забуде і про таких славних фільософів-мислителїв, що думали про людське житє і добро людства, як Вольтер, Вольпей, Ренон, Ляссаль, Маркс, Інґерсол, Пейн і инші їм подібні.

Наші "народні" ґазети в Канадї старають ся вмовити в цїлий сьвіт, що фармерські інтереси а робітничі то се собі цїлком відмінні, хочуть зробити одних за маючих, а других найми тами, хочуть одних посадити в небо а других в пекло. Ті "народні горожани" забувають сердеги, чи може не хочуть знати, або й таки не знають, що фармер і робітник то один і той самий раб капіталу, тілько назвиска їх занять відріжняють їх. Отже ті так звані "народні" ґазети хочуть віддїлити фармера і робітника і завести незгоду між ними, от що воно. Вони тровлять фармера на робітника а робітника на фармера, щоб лекше для них було робити їхню, як вони називають "народну роботу".

Чи знає хто з тих славних писак, народних ошуканців, що фармер з року на рік переносить довг на морґичі, бо не в силї сплатити його за оден рік? Він хоч продукує збіже від 5 до 20 тисяч бушлів кождого лїта, то йому завжди лишає ся від пять сот до чотирох тисяч долярів довгу на новий збір і так фармер з року на рік жиє тілько надїєю. А тут ще всякі "народні формани" горлають по ґазетах, що фармер і робітник пропащі; вони бідують але щоб їм лекше і лїпше жилось, то їм треба зреформованої релїґії, народної і Христової церкви, позагробного житя, народних святощів і дїдівсько-музейської всячини.

От чого тобі фармерю і робітнику бракує. Про визиск не клопочись, бо через те тобі буде лихо. Добре панам від "народних ґазет" говорити про ходженє до церкви, а фармер заки піде до церкви сповнити свої релїґійні обовязки, то вперед мусить дати свиням їсти, бо як не дасть їм їсти, то і сам не буде мати що їсти. А панам від "народних ґазет" мабуть того не приходить ся робити і мабуть они самі до церкви не йдуть, лише "дурнїв" туди гонять.

Оранє принесе більше добра чим моленє. Коли чоловік може жити добре без нїякої релїґії, то в такім разї на що йому релїґія?

Тепер фармерю і робітнику нїчого иншого не лишилось і не лишаєсь, лиш лучитись в соціялїстичних рядах і тут рамя об рамя працювати разом і шукати за спільним знаменником, який мав би нас зрівнати, звести разом з капіталїстом, а капіталїстів (розумієть ся, і наших не лишити, бо їм самим буде скучно) з нами.

Се найновійша реформація, якої ми маємо доконати в двайцятім столїтю. Хай нашим кличем буде соціялїстичний братерський лад.

Хай живе і процвитає соціялїзм!

Федорук, фармер.

ДО ВІДОМА ЧЛЕНАМ ТОВ. ШЕВЧЕНКА В ТРАНСКОНА.

Отсим подаєсь до відома всїм членам Товариства Просьвіти ім. Т. Шевченка в Транскона, Ман., що надзвичайний мітінґ згаданого товариства відбуде ся в недїлю, дня 19 мая с. р., о год. 3 по полудни в галї товариства. Просить ся всїх членів обовязково явити ся на той мітінґ, бо є до полагодженя богато важних справ і має ся вибрати нового біблїотекара і одного контрольора. Буде ся принимати також нових членів, тому вступ дозволений і для не-членів.

А. Кралька, секр.

ТОВАРИШІ! ПОМАГАЙТЕ "РОБ. НАРОДОВИ"!

ФИЛЇ.

До сего часу українському народови все було чуже. Соціялїзм — жидівський, католицизм — накинений Римом, православіє — російського царя, пресвитеріянїзм і иньші протестантські секти — анґлїйські, і т. д. Ну, таже бо вся біблїя не наша. Всї пророки: Даниїл, Йосій, Ісаія і инші, патріярх Авраам, царі Давид і Соломон, Ісус, апостоли, Йоани з откровеніями і всї і вся не були Українцями. Щоб усунути раз на завсїгди ті всї "троблї" і закиди про чуже, "наші" народ-овцї з "У. Г." і "К. Ф."-дїда, найбільше над тим "працюють". Від якогось часу дїд "К. Ф." працює над орґанїзацією укр. нар. церкви з "своїми" епископами і "сьвящениками". "Укр. Гол." "працює" і містить нових сновидів і пророків Даниїлів, котрі так гарно предсказують будуччину укр. народа з червоними штанами, чересами, смушевими шапками на завісах, жупанами і т. д. А строї дївчат так гарно схарактеризовані в "У. Г.", що складач "У. Г." аж охнув, бідачисько, і каже, коби він вже дочекав таке бачити. Єму, здаєсь, вже "проїлись" дївчата з блюзками від Ітона і ґамою та пудром. Заждемо ще троха так появить ся в "Укр. Гол." оголошенє нових "своїх" Авраамів, Мойсеїв, Давидів, Соломонів, а дальше: месіїв, (а)постолів, мироносиць, Маґдалин, Пилатів, Юдів, Йоанів з откровеніями, навернених Савлів. Тодї "К. Ф." і "У. Г." зберуть той весь матеріял і в спілцї видадуть укр. нар. біблїю або сьвяте письмо для укр. нар. церкви. А "свої" епископи і сьвященники будуть тлумачити і проповідувати свому народови в своїй церкві своє сьвяте письмо. Потім заведуть інквізицію для всїх тих, котрі не будуть слухати "своїх" народних, духовних осіб. На службах, вечірнях і всяких молитвах по церквах, будуть сьпівати ріжні драматичні товариства. Тодї українська слава піднесеть ся так високо, що другі народи будуть мати на що дивити ся.

—

Коли з таких бурс, як в Саскатунї, будуть виходити народні епископи, сьвященники, сновиди, пророки, патріярхи, месії, апостоли, пилати, Юди, Савли, откровенїсти, як щось подібного вже починає появлятись, то український народ має чим гордитись і радїти і він повинен підпирати такі бурси з всїх сил, бо в них їх будучність і слава і добробут України.

—

"Укр. Гол." став собакою "К. Р.", котра гавкає і боронить чужого майна і хоч господар часом обібє ломакою собацї боки, то вона все таки скавулить і лиже пяти господара.

—

"Укр. Гол." критикує "Р. Н.", що "Р. Н." стоїть твердо на своїх одних засадах.

Ая, ая, братїку! Твердо стоїть і буде стояти, бо єго засади не такі, як ваші, мов фармерський вітрак до помпованя води, що обертає ся разом з вітром.

Чому ви позамикали очи на те все, що тепер нїмецькі і австрійські "приятелї" виробляють на Українї?

Чи се не є ознакою, що вас серце більше болить за тими "приятелями", як за українським народом, що гине з голоду, а нїмецькі і австрійські "спасителї" вивозять хлїб з України?!

Ви вчепились большевиків, як пяний плота і давай кричати, щоб відвернути очи укр. робітників і фармерів (розумієть ся не всїх) від тих "порядків", які Нїмець і Австріяк заводять на Українї.

—

Кажуть "свої" (розумієсь біз несмени) йти за кличем: "свій до свого".

Чи не сказалиб "свої", яка є ріжниця між тим, як жиє "свій" з своїх, а як жиє чужий? І як "свій" при помочи своїх стане богатим, то що тодї буде?

Днїпренко.

ARCHIVES OF ONTARIO
TORONTO

Дописі.

БОЯТЬ СЯ БОЛЬШЕВИКІВ.

Вест Форт, Онт.

Нема ні одного укр. робітника, котрий би не чув про большевиків. Навіть чужинці говорять богато про большевиків і питають один другого, хто вони такі, та чого вони хочуть. І я думаю, що нема з нас ні одного укр. робітника, котрий би ще й досі не знав, що то за одні ті большевики, чого вони бажають, для кого вони страховищем, а кому бажають добра. За кого вони борють ся, проливають свою кров, не жаліють свого житя? Кождий з нас знає, що вони роблять се не за богачів капіталістів, а за нас робітників, за таких самих чорноробів як ми, над котрими висить капіталістичний нагай. Вони хочуть освободити робітників з під капіталістичного ярма. Вони хочуть добути робітникам свободи, волі.

Слово большевики виглядає в одних як якась надія, якась не поборима сила, що веде їх до боротьби. Воно додає віри в те, що незадовго прийде кінець всякому здирству а для робітників настане свобода, воля. Другі знова коли вимовляють слово большевики, то їх неначе давить те слово, немов за горло їх щось тисне і вони дрожать як перед яким страховищем, закривають очи як від лучів сонця, щоби їх не бачити. А се є ті, що не люблять правди, живуть брехнею, котрі хотяй можуть, але не хочуть дати робіт никам просьвіти, котрі хочуть, щоби робітники на далі були темними, бо тоді їм лекше використовувати несьвідомих робітників. Таких "людий" є дуже много.

У Форт Виліям відбуло ся дня 28 цьвітня с. р. отворене дому Т-ва Просьвіти. Підчас того отворення говорив також один панок з Віннїпегу, котрий переїздив в якійсь бизнесовій справі з заходу на схід. Він в своїй бесїді позачіплював кілька справ ,але жадної з них не докінчив. А на закінче- закликав так: "Греко-католики, римо-католики, а також проте станти! Ми всї Українці і тримаймо ся купи!" На тім його бесїда закінчила ся.

Коли програма отворення дому вичерпала ся і публика розійшла ся, один з форт-виліямських "патріотів" запитав того панка, чи не мав би він охоти піти ще до Вест Форту, на що той відповів йому так: До Вест Форту я піти не можу, бо там всї большевики, а де є большевики, там для мене місця нема. А далї каже так: Пощо ви даєте тим большевикам так дуже рости в силу? Чому ви не стараєтесь в якийсь спосіб не допустити до розвиненя їх сил, щоби вони троха притихли зі своїм большевизмом. Старайтесь, щоби ви могли здушити тих большевиків, як ми здушили (?!) своїх (себто віннїпегських), що тепер ледво дишуть. — І виходить з того, що згаданий панок здорово збрехав, бо як знаємо, то наших віннїпегських товаришів такі "патріоти" як сей панок не в силї знищити. А однак йому прийшло на думку за крутити чиї голови брехнею, щоби в той спосіб підюдити місцевих "патріотів" шкодити нашому відділови У.С.Д.П., котрий розвиваєсь і є їм сілю в очї.

Та ми, товариші робітники, робім далї свою роботу і не звертаймо уваги на того рода людиів, що кидають нам колоди під ноги. Недалекий вже той час, як все робітництво буде сьвідоме своїх клясових інтересів і тоді не буде місця серед робітників буржуазним наганячам. Тоді робітництво прожене її від себе і таким панкам нїчого не лишить ся, як взяти в свої руки джагани і йти бити каміне та таким способом заробляти собі на жите. Тодї зацвите рай на землї, тодї не буде визискувачів ні визискуваних.

Карпенко.

ЧИ СЕ ПРОСЬВІТА?

Беверлей, Алта.

В нашій місцевости є товариство читальня Просьвіти, засноване в 1917 р. Здавало ся зразу, що от прийшов час, коли місце ві робітники пробудять ся з вікового сну і підуть за тим кличем, який лунає: "Робітники всїх країв єднайте ся!" Та на жаль так не стало ся, хотяй були одиниці, котрі щиро працювали і взивали всїх до єдности, без ріжниці, якого хто переконання, бо, як знаємо, нинїшні з'організовані визискувачі не роблять ріжниці в якого робітник вірить бога, українського чи англїйського. Рука капіталу всїх нас однаково душить, бо капіталїсти не мають страху перед богом, бо не вони богови служать, але бог їм.

І коли група укр. робітників не хотїла гнити в релїгій нім, безпартійнім багнї, а зорганізувала відділ У.С.Д.П., то безпартійні "просьвітники" давай кричати не то на місцевих товаришів, але й на цілу соціялїстичну партію, а далї почали горлати, що ту соціялїстичного відділу не треба, але треба просьвіти. А там дальше казали, що читальня робить ту саму роботу, що й відділ У.С.Д.П. Та чи се правда? Ваша читальня істнує майже два роки, а чи ви за той час хоч раз зробили таку роботу ,котра би помогла робітничій організації? Чи ви хоч раз пїднесли такі справи на своїх мітінгах, як пресовий фонд "Р. Н.", або фонд на "Роб. Газ." в Київі? До вас "просьвітники", як дійшов клич помочи своїм землякам на Україні в борбі за волю, то ви горлали, що їм помочи не треба, що в Київі повно грошей; а на минувших своїх зборах "просьвітники" врадили, щоб не передплачувати більше часописи "Робітник" (певно тому, що за мало в нім "просьвіти"?!). Вони заміняли борця за волю за едмонтонські "Новини" і певно "Канад. Русина".

Ви, "патріоти" чекаєте, коли то беверлейський відділ упаде, щоб з радости затирати руки, а я вам заявляю, що шкода вашого чеканя, хотяй ви маєте між собою таку птицю як п. М., бувший кандидат на посла до альбертийського парляменту. Тота "божа птиця" не з одної вже печі хлїб їла. Я від себе раджу тому панови, щоби він за мість кидати болотом на робітничу організацію і на її передових людий, виліз перше сам з того багна, в котре він несьвідомо упав. А беверлейський відділ У.С.Д.П. не то, що не дуже упасти від вашого "удару", але ще крїпкійше стає на ноги, бо помимо вашої киринної роботи в послїдних часах вписало ся до нашого відділу девять нових членів, котрі прирїкли, що не позволять темним силам розбивати робітничу організацію.

А ваше говорене, панове "просьвітники", що ви нїби працюєте на "народнім" полї, не має жадної підстави, бо як ми, укр. соціялісти вислали делега та до читальнї в тій справі, щоби спільно відсьвяткувати день Першого Мая, то самі передові голови читальнї були проти робітничого сьвята, хотяй більшість членів читальнї була за тим, щоб разом з відділом відсьвяткувати сей день .

Ви кричите також, що дім, який куплено за народну кервавицю є ваш і що ви комірників не приймаєте. А я порадив би вам заглянути в свої рекордові книжки, а побачите кілько там є праці тих людий, яких ви називаєте комірниками, а кілько є праці от хочби вашого "душпастиря", котрий як приїде до вас "фордом" то оповідає вам всїлякі байки. І ви ще говорите, що такої "науки", яку дає ваш "душпастир" нам, укр. робітникам, всїм треба... А як зайде до вашої читальнї чоловік, котрий бажає вам і взагалї всьому поневоленому народови добра, то ви кричите: соціялїст, "зрадник" укр. народу!. От де ваша "просьвіта"! Ви лїпше запитайте свого "душпастиря", чому в тих краях де церква має найбільший вплив і власть над народом, чому там панує найгірша темнота. Прим. в Австрії, або в старій Росії, або і в Еспанії, де чорноризники сидїли на спинї робочого народа і пили єго кров.

... Церква-домовина розвалить ся, а з під неї встане Україна і розвіє тьму неволї... — сказав Тарас Шевченко.

Долїв темнота! Хай живе наука! Хай живе соціялїзм!

Н. Сьвідерський.

СПРАВОЗДАНЄ З ВІЧА В ТРАНСКОНА, МАН.

Заходом відділу У.С.Д.П. в Транскона відбуло ся в неділю 12-го с. м. велике масове віче, на котрім промовляв т. М. Княжевич з Віннїпегу. Віче отворив коротенькою промовою тов. М. Цюрко і заняв заразом місце предсїдателя. Відтак покликав до слова т. Княжевича. Тов. Княжевич в своїй двогодинній бесїді представив присутним жите робітників в теперішнім часї, як також говорив про житє Карла Маркса, котрого сего року обходимо столїтні роковини уродин. Дальше т. К. росказав історію першого і другого Інтернаціоналу, за що публика нагородила його оплесками.

На вічу заряджено колєкту, щоби заплатити подорож т. бесїдникови а решту віддати на У. Р. Д. в Віннїпегу (сї гроші були вже поквітовані в "Р. Н."). По колєктї тов. К. забрав ще раз слово і говорив про події на Україні, які зайшли там послїдними днями, з чого вивязав ся дуже вдоволяюче. Дальше тов. бесїдник говорив, чому нам треба організуватись, а також згадав про будову свого власного Укр. Робітн. Дому в Віннїпегу. На сю цїль зложено $20.00, котрі то гроші були проголошені в попереднім числї "Р. Н.". Тому, що трансконські робітники вже мали вїче в справі У.Р.Д. в Віннїпегу, на котрім зібрали на сю цїль около $250.00, так на минувшім вічу так богато вже не зложили. Та я вірю, що Трансконцї як також і товариші на сходї і заходї сеї так важної справи не залишуть, а будуть працювати для неї так довго, доки не будемо мати своєї власної хати. При кінци віча т. бесїдник згадав і про журнал "Україну" і пояснив товаришам, чому се видавництво підупало і як буде він на далї виходити. По скінченю віча товариші відспївали Марселєзу і розійшли ся до мів.

На закінчене я кличу до Вас, товариші: Організуйтесь, учіть ся, помагайте "Р.Н." і збирайте фонди на будову У.Р.Д. в Віннїпегу! Покажім нашим ворогам, що в нас є єдність і сила! Знайте, товариші, що Український Робітничий Дім в Віннїпегу буде нашим парляментом, але не таким, де кують наші кайдани, але таким парляментом, де будуть розковувати ся всї пута, в котрих ми ходимо. Тож до дїла, а наша побіда недалека.

Гість.

ПРЕСОВИЙ ФОНД "Р. Н",

ЗБІРКА НА ПРЕС. ФОНД "Р. Н" ПІДЧАС ЧЕРВОНОГО ТИЖНЯ.

Белвю, Алта.

Т.т. Ф. Мокрій, Гн. Бобешко і М. Даниш зібрали датки на лїсти прес. фонду "Р. Н." підчас Червоного Тижня від слїдуючих товаришів:

Відділ У.С.Д.П. "Вільна Думка" $10.00; по $3.00: М. Костинюк, Ф. Мокрій; М. Ф. Вакалюк $2.50; В. Левчук $2.00; по $1.00: М. Шевчук, Г. Бебешко, П. Шпак, О. Даниш, І. Гамарюк, М. Гуцуляк, Н. Кобевка, І. Міхайлюк, Ф. Винничук, Д. Сомотюк, Д. Рошко, М. Бурик, В. Мігайчук, Т. Тарабас, П. Марковскі, Н. Р. Стефанець, П. Рошко, Н. Стефанець, М. Вакалюк, Н. Мокрій, М. Даниш; по 75 цт.: П. Стельмаховіч, Ол. Харків, Д. Бажан; по 50 цт.: М. Андрійчук, Ф. Каліцун, В. Воротняк, М. Міхайлюк, В. Костинюк, В. Юрків, В. Панчук; по 25 цт.: І. Нагірняк, Ф. Нагірний, Т. Харинюк.

Ів. Заокіпний, Горн, Онт. 0.50

ТРИМІСЯЧНЕ СПРАВОЗДАНЄ ВІДДІЛУ У. С. Д. П. в БРЕНТФОРД, ОНТ.

(Від 1 сїчня до 31 марта, с.р.)

Відділ У.С.Д.П. в Брентфорд устроїв 2 пропагандові мітінги, відбув 7 адмінїстраційних і 4 надзвичайні мітінги і дав 1 відчит. Нових членів вписало ся 7; сталих членів, котрі виповняють свої вкладки є 9. Фінанси відділу за той час були такі:

ПРИХОДИ:

Готівка з 1917 р.	$69.54
Членські вкладки	11.75
Прихід з представленя	80.85
Прихід з забав	159.40
За парт. гузики	5.00
Вільні датки	7.30
За легітимації	0.25
Разом	$334.09

РОСХОДИ:

За парт. гузики до Е. К.	$10.00
Рент льокалю	22.50
Росходи на забави	89.61
Росходи на представлене	42.85
На прес. фонд "Р. Н."	30.00
За парт. стемплї С.О.К.	5.00
Сьвітло	6.08
Тикет на розігравку дому	5.00
Передпл. "України"	3.00
За легітимації	0.50
Инші росходи	18.30
Разом	$232.84

В касї осталось на місяць цьвітень $101.25.

За відділ У.С.Д.П. в Брентфорд, Онт.,

П. Озарук, секр.

(Печатка відділу).

ПРОСИТЬ ПОМОЧИ.

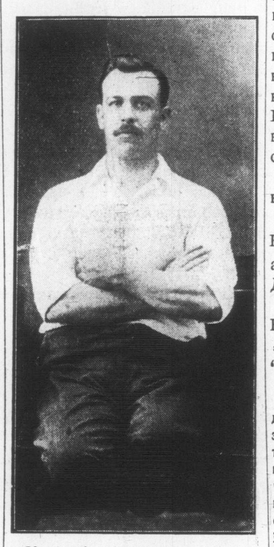

Конечність змушує мене звернутись за допомогою до жертволюбивих сердець нашої суспільности.

Я робив через два роки в "Сі-пі-ар"-а коло "стїмшуфлї" і доробив ся до того, що стратив обидві ноги. На 22 жовтня 1913 року я працював на потязї, що розвозив пісок від "стїмшуфлї," і той потяг зударив ся з тягаровим потягом, наслїдком чого менї відтяло ноги. Я навіть не памятаю як то стало ся; я опамятав аж в шпиталї. Відшкодованя я дістав $1.400, з чого мусїв ще заплатити $105 за шпиталь. Потім мусїв купити штучні ноги, що коштували мене $200. В 1915 р. мав ще одну операцію, яка коштувала мене $85.00.

І от вже чотири роки як я вийшов зі шпиталю і не можу заробити для себе на удержане. Компанія не хоче дати роботи, як се звичайно бувае. Компанія любить чоловіка як він здоров, а наколи він зістане калїкою, або через иншу причину нездібний до роботи, тодї і глянути на него не хоче. Отже не лишаєть менї нїчого більше, як звернути ся до жертволюбивости нашої суспільности. Я не бажаю богато, однак коли громада пожертвує хоч би і дуже мало, то оден без помічний чоловік може мати з того на свій прожиток. Щоби хтось не думав, що я не дуже змушений, а звертаюсь до громади о поміч, то я залучаю сво ю фотографію. Я походжу з Буковини, з повіту Серет, село Черепківцї.

Ласкаву поміч прошу посила ти на адресу:

Wasyl Tkaczuk

P.O. Box 939. Sudbury, Ont., Can.

СКЛАДАЙТЕ ЖЕРТВИ НА РОБІТНИЧУ ПРЕСУ!

ТОВАРИШІ РОБІТНИКИ І РОБІТНИЦІ!

Вже довший час, бо від початку трудня 1917 р. я взиваю Вас, укр. робітники і робітниці, о поміч. Як Вам відомо, я вже другий рік слабую і не є в силї заробити на удержане своєї родини. Менї соромно було просити Вас о поміч, як се звичайно бувае, тому я, щоби найти ратунок, постановив дати в розігравку свій дім з льотом; тим способом я думав роздобути грошей на удержане своєї родини і на своє лїченє. Дім находить ся в середині міста, близько стації, почти і школи. Величина дому 20х26, кухня 10х14. Дім одноповерховий, складає ся з 9 кімнат, з цементованою пивницею, величини 20х26; при домі студня. Ширина льота 36 і пів стіп, довжина 100 стіп. На те все я працював тяжко через кілька лїт та доробив ся того, що нинї не годен заробити на прожиток.

Товариші робітники і робітниці! Нехай моя просьба збудить Ваші серця. Купіть по тикетови; ціна тикета $1.00. Всїх тикетів вироблено 1.200, се є на меншу суму як мене коштує дім з льотом. Та здаєть ся, що трудно і половину з сего продати. Робітники не звертають на се уваги. До сеї пори є дуже мале число проданих тикетів, бо всего 395. Але завернути розігравку годі, бо гроші з тикетів проданих дотепер розійшлись на лїки, доктори і прожиток. Тому, щоби довести вже раз сю справу до кінця, я назначую день виграв: на 1-го червня, с. р. (в суботу) в Домі Т-ва ім. Т. Шевченка, на Harward ул. в Трансконї. Хто виграє дім, той отримає чистий контракт.

За тикетами зголошуйтесь на адресу:

N. Wowczyna

Box 14 Trascona, Man.,

або до секретаря відділу У.С.Д.П.:

N. Sabunchak

Box 208, Trascona. Man.

"УКР. НАР. КАСА ХОРИХ" В ТРАНСКОНІ, МАН.

дає своїм членам на випадок хороби запомогу по $7.00 через перших 12 тижнїв і половину тої суми через других 12 тижнїв вже після 3 місяців членської приналежности; виплачує посмертного $300.00 після року членської приналежности.

ЖЕНЩИНИ-ЧЛЕНКИНІ ДІСТАЮТЬ ЗАПОМОГУ В ЧАСІ ПОЛОГОВОЇ СЛАБОСТИ.

Членська вкладка виносить лише 50 цт. місячно.

Інформації і статути можна дістати в льокали "Читальнї ім. Т. Шевченка", де У. Н. К. Х. відбуває свої мітінги кождого другого четверга вечером, або в секретаря:

Nykola Shmilsky

Box 221, Transcona, Man.

ПОШУКУЮ

брата Георгія Д. Чорнятинського. Хто би про него знав або він сам, хай зголосить ся на адресу:

P. D. Cherniski

Weston, Ont., Canada.

41)

"ЛАЙМ БРЕНД"

Готова, змішана фарба

Цїлий гальон $2.30
Пів гальона 1.20
Чверть гальона ..... 65ц.

Ріжнородні краски по тій самій цїнї.

Всякого рода меблї, начиня і зелїзні товари.

M. STERN
698 Selkirk Ave
Winnipeg, Man.

ДОБРЕ ЗНАНА

УКРАЇНСЬКА ГОЛЯРНЯ

містить ся на
142 HIGGINS AVE.
Хто лиш хоче бути по модному обстрижений та старанно обголений
нехай зайде до нас. Наша адреса:
142 HIGGINS AVE.
в другім блоку на полудне від Сіпіарської стації.
И. Шасталь, властитель.

ЗАМОВЛЯЙТЕ ЦІКАВІ І ПОУЧАЮЧІ КНИЖКИ В КНИГАРНІ "РОБОЧОГО НАРОДА"

"Робітничий Календар", найкращий і найцікавійший календар на 1918 р.	50ц.
Календар "Новий Сьвіт"	30ц.
Розвиток соціялїзму від утопії до науки	15ц.
Історія Червоного Прапора	10ц.
Промова Др-а Ф. Адлера на суді	15ц.
Релїгія розуму	10ц.
Добробит і инші оповіданя	10ц.
Двоногий (поучаюче оповідане)	15ц.
Галицькі погроми	10ц.
Міжнародний соціялїстичний і робітничий рух	40ц.
в гарній оправі	80ц.
Початки українського соціялїзму в Галичинї	25ц.
Соціялїзм а релїгія	10ц.
Організуйтесь (агітаційна брошурка)	10ц.
Селянство і соціялдемократія	40ц.
За землю і волю	25ц.
Бог в революції	35ц.
Хитра механїка	15ц.
Фільософія штуки	50ц.
Як мужик вигодував двох генералів	5ц.
Боротьба о сонце	3ц.
Народність і її початки	25ц.
Новітна суспільність і церква	35ц.
Чому жінки жадають політичних прав	15ц.
Нація як правна ідея й інтернаціонал	20ц.
Американський робітник	10ц.
Історія дурної корови	10ц.

Адресуйте так:

"BOBOTCHYJ NAROD"

Box 3658, (Sta. B.) Winnipeg, Man.

ДАРОМ!

Видавництво гумористичної часописи **"ІСКРА"** подає до відома всїм, котрі читають се оголошене, що наколи они прийшлють цїлорічну передплату на "ІСКРУ" в сумі $1.50, з Канади, $1.75 в місяцю маю, то отримають в премії 8 гарних книжок вартости $1.95.

НАЗВИ КНИЖОК ТАКІ:	Цїна
Початки релїгії	0.25
Підстави Соціялїзму	0.25
Новітна Суспільність і Церква	0.25
Гумористичний календар "Іскри"	0.40
Весела книжочка для сумних людий	0.25
Інформаційний кишенковий календар з нотесом	0.25
Революція в Росії	0.15
Хмари, чари, жарти і не жарти	0.15
Разом	**$1.95**

Як би Ви хотїли сї книжки купити, Ви мусїли би заплатити за них $1.95. Нам потрібно зібрати 2.000 нових передплатників і тому ми даємо таку надзвичайну премію. Памятайте, що ся оферта лише на один місяць, май.

На оплату пересилки і опакованя книжок треба долучити 50 цт. extra.

Отже не отягайте ся, але сейчас купіть за $2.00 (з Канади $2.25) почтовий нот, моней ордер, або і готівкою, вложіть їх в коверту і заадресуйте так:

„ISKRA"

Box 90 Sta. D. New York, N.Y.

РОБІТНИКИ! ЧИТАЙТЕ ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ СОЦІЯЛІСТИЧНИЙ ДНЕВНИК

"РОБІТНИК"

котрий завжди боронить Ваші інтереси.

Передплата виносить:

На рік	$4.00
На пів року	2.75
На 3 місяцї	1.50

Засилайте передплату на таку адресу:

"ROBITNYK"

2335 W. 11th St. Cleveland, Ohio.

ОСИП ДИК

студент послїдного року прав практикує в адвокатів

MARLATT, WARNER & EWANS

609 Merchants Bank Bldg. (проти склепу Робінсона)

Полагоджуємо всякі судові і земельні справи.

Телєфон: **Main 2751.**

Була і буде
ВСЕНАРОДНА ЗАГАЛЬНА КАНЦЕЛЯРІЯ
Заложена 1905 р.
И. Г. КІММЕЛЬ, краєвий нотар.

Виробляємо всякі урядові контракта старокраєві і тутешні. Виробляємо позички. Асекуруємо від огню. Продаємо шіфкарти до Европи і назад. Пересилаємо гроші до всїх частий сьвіта. Купуємо, продаємо і міняємо лоти, доми і фарми. Колектуємо довги через суд.

СВІЙ ДО СВОГО!

Всяку пересилку перепроваджуємо в українській мові. Адресуйте:

J G. KIMMEL &Co. 834 Main St. WINNIPEG, MAN

ARCHIVES OF ONTARIO TORONTO

Пролетарі всіх

РО

ОРГАН УКРАЇН

РІК X. Ч. 41.

СТОЛ

УКРАЇНЦІ РІШИЛИ С ЛИТИ ХЛІБ.

Щоби не віддати хлїба і ин продуктів в руки нїмец наїздників, повітові збор цїлій Україні рішили їх лити.

ЛОНДОН, 20 мая. — методи Нїмців підчас спро браня споживчих продукт Україні стрічають ся з вели опозицією зі сторони роз ної людности, — говорить мана тут російська, уряд бездротна депеша. **Пов збори по цїлій Україні рі спалити всьой хлїб і иншу візію.**

Землевласники зістали голошені вигнаньцями.

Нїмцї розігнали 20 тисяч лян.

Двайцять тисяч селян с ли ся устроїти свої збори в їві, але вони зістали розіг Нїмцями.

Гетьман проголош. обман він не має за собою війська.

Генерал Скоропадський, о званчий гетьман, зістав пр лошений обманцем богать українськими організаціям нарід дістав приказ лехков ти його розпорядженями.

З винятком його прибіч гвардії зі 100 людий, гетьма має мати більше війська до ей диспозиції.

ПІД КАЙЗЕРІВСЬКИМ ПЯСТУКОМ...

Всюди Нїмцї назначують їх власних урядників, під ча край стогне від голоду, ну і неволї.

Російська заява каже, що сячі пробують утїчи до Во корості.

Членів Ради уважають як дників.

Майже вся людність є ус жена. Спроби Нїмців їх р ружити стрічають ся з сме льним опором.

Доносять, що міста і сел спалені.

Нїмцї забирають всьо з Ук ни, а не привозять нїчог на Україну.

Нїмцї, говорить заява, в зять до Нїмеччини всю пр зію, яку лише вони можуть хопити, але не ввозять нїч до України.

Всї міста, села і зелїзничі ції та вагони є в темноті, поз там нема нафти ані сьвічок

—o—

ГЕТЬМАН СКОРОПАДСЬК ТЯЖКО РАНЕНИЙ.

На самозванчого гетьмана країни зроблено замах. Україною править тепер ла Гвардія.

МОСКВА, 14 мая (деп "Юнайтед Прес").— Як тут носять, на гетьмана і самоз жця України, генер. Скоро ського, доконано замаху, в трім він зістав тяжко ранен

Як відомо, генерал Скоро ський дійшов до власти, к перед кількома тижнями зіс ла скинена Українська Рад професором Грушевським чолї.

Україною править тепер звана Біла Гвардія, котрій з нечности помагають нїмец війська.